

Handläggare
Marie Lindström
Utredningsenheten

Diarienummer
2017KOFN/0189

Kultur- och fritidsnämnden

Svar på motion (S) Sportotek - låna sportutrustning gratis

Förslag till beslut

Motionen avslås.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Utlåning av idrottsutrustning kan ge möjlighet till ett ökat fritidsliv för fler och stimulera icke aktiva att börja idrotta. Återanvändningen förlänger livslängden på idrottsutrustningen och minskar miljöpåverkan.

Vissa idrottsföreningar i Värmdö har utrustning för prova-på aktiviteter och/eller utlåning till föreningarnas medlemmar. Det finns ett stort utbud av second-hand-butiker i Nacka och övriga Stockholmsområdet och begagnad sportutrustning kan även köpas eller bytas på internet.

Idén med sportotek är vällovlig men då det inte ingår i kommunens primära uppdrag att driva en sådan verksamhet och då möjligheter finns att byta eller köpa billig begagnad utrustning genom olika aktörer föreslås att motionen avslås.

Bakgrund

Socialdemokraterna (S) har i en motion inlämnad till kommunfullmäktige den 29 mars 2017 (KF 2017-03-29 § 53) föreslagit att Värmdö kommun inför ett sportotek i samverkan med föreningar och andra aktörer i civilsamhället.

Vid kultur- och fritidsnämndens möte den 7 februari 2017 lade socialdemokraterna fram ett initiativ där de föreslog att förvaltningen gavs i uppdrag att undersöka möjligheterna att inrätta ett sportotek i Värmdö. Kultur- och fritidsnämnden avtog initiativet 2017-06-13 § 27.

Ärendebeskrivning

Socialdemokraterna anför i motionen att syftet med ett sportotek är att fler ska komma i rörelse och få ett hälsosamt liv utan att lägga ner stora summor på sportutrustning. Verksamheten kan enligt motionärerna drivas av personer som har svårt att etablera sig på den ordinarie arbetsmarknaden som därigenom får ett meningsfullt arbete. Dessutom återanvänds sportutrustningen på ett hållbart sätt.

Diarienummer
2017KOFN/0189

Sportotek i andra kommuner

I flera kommuner i landet finns idag sportotek där allmänheten kan låna begagnad sportutrustning. Utrustningen skänks av privatpersoner, företag eller föreningar. Målsättningen är att kostnader kopplade till idrott ska minska för den enskilde.

Ett sportotek fungerar likt ett bibliotek, men lånar istället för böcker ut idrottsutrustning. Det kan vara utrustning som skridskor, hockeyklubbor, skidor, tennisracket eller ridhjälm. Ett sportotek finns över hela Sverige. Nedan beskrivs några exempel.

Luleå kommun (fritidsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen) och Norrbottens Idrottsförbund fick ett tvåårigt projektstöd 2014-2016 av Folkhälsosatsningen i Luleå kommun för att starta ett sportotek och en projektledare anställdes på två år. Under projekttiden öppnades fyra sportotek. Insamlingen av utrustning sker i samarbete med kommunens återvinning och genom att allmänheten skänker utrustningen till sportoteken. Arbetet med sortering och insamling av utrustning sköts till största delen av arbetsmarknadsförvaltningens personal genom personer som befinner sig i arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Luleås sportotek har också med hjälp av pengar från sponsorer kunnat komplettera med en del inköp av ny och/eller begagnad utrustning. Under de första sex månaderna hade sportoteket i Luleå 4 364 utlån och cirka 2 000 artiklar registrerade.

I **Sundsvall** har kommunen sedan en tid avsatt medel i en social investeringsfond där förvaltningarna kan ansöka om olika utvecklingsprojekt. Förvaltningen för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration (FAVI), har tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen, ansökt och beviljats projektmedel för ett 3-årigt sportotekprojekt, totalt 3 mkr. I Sundsvall får ungdomar upp till 25 år låna utrustning.

Inom FAVI drivs ett projekt som heter Komijobb och sportoteket bemannas med en tjänsteman och en deltagare från Komijobb som behöver arbetsträning.

I **Borlänge** är sportoteket ett samarbete inom Svensk Idrott. Ett sportotek bildas när en idrottsförening kommer överens med det lokala Röda Korset. Flera idrottsföreningar och Röda Korset kan på en ort samarbeta i sportotek. Ett sportotek tar emot överbliven sportutrustning via den lokala Röda Korsetföreningen och lånar sedan ut den till idrottsföreningar som i sin tur åtar sig att låna ut den till barn och ungdom som inte har egen utrustning.

Begagnad sportutrustning

Personer som utövar olika sporter har möjlighet att köpa billig utrustning på loppmarknader och prylbytdagar. Försäljning och byte av begagnad utrustning sker även på internet. Vissa föreningar, som exempelvis Värmdö Allmänna Skridskoklubb, har annonser om begagnad utrustning på sin hemsida.

Sport Recycling, som säljer begagnad sportutrustning, finns i Sickla Köp kvarter i Nacka. Butiken fanns i Värmdö mellan 2010 och 2015. Sport Recycling ser att efterfrågan på second hand ökar för varje år både av ekonomiska skäl men också på grund av en ökad miljömedvetenhet. Sportbytarna i Ektorp säljer och förmedlar begagnad sportutrustning för barn och vuxna.

Det finns idag ett stort utbud av aktörer i Stockholmsområdet som har verksamhet inom

Diarienummer
2017KOFN/0189

återvinning och begagnat/second-hand. Myrorna har ett flertal försäljningsställen i och runt Stockholm. Stadsmissionen har nio butiker i Stockholm plus ett stort antal butiker belägna i kranskommunerna, bland annat i Nacka. Andra stora aktörer inom second-hand är Erikshjälpen och Röda Korset. Röda Korset finns i Nacka. Utöver detta finns ett stort antal privata aktörer med olika inriktningar. Byten och köp görs även på internet.

Våren 2017 uppgav de idrottsföreningar i Värmdö kommun, som besvarade en utsänd enkät om behovet av att låna eller köpa billig sportutrustning, att de i stor utsträckning lånar ut utrustning till utövarna. Svarsfrekvensen på enkäten var låg, 13 av 40 föreningar, vilket innebär att det är svårt att dra några säkra slutsatser av enkätsvaren.

Av de 13 föreningar som besvarade enkäten svarade sex stycken att de inte har noterat något behov eller endast ett litet behov hos medlemmarna att låna, skaffa gratis eller billigare sportutrustning. Övriga noterar att behov kan finnas och nio föreningar lånar ut utrustning till utövarna. Två föreningar har förmånliga avtal på utrustning och i en förening lånar och köper medlemmarna av varandra. De flesta av de 13 föreningarna rekommenderar inte någon annan extern möjlighet att låna, skaffa gratis eller billigare sportutrustning.

Bedömning

Vissa idrottsföreningar har utrustning för prova-på aktiviteter och/eller utlåning till föreningarnas medlemmar. I Nacka finns de privata initiativen Sportbytarna och Sport Recycling och i övriga Stockholmsområdet finns ett stort utbud av andra second-hand-butiker. Begagnad utrustning kan även köpas eller bytas på internet.

Utlåning av idrottsutrustning kan ge möjlighet till ett ökat fritidsliv för fler och kan stimulera icke aktiva att börja idrotta. Återanvändningen förlänger livslängden på idrottsutrustningen och minskar miljöpåverkan.

Idén med sportotek är därför bra och vällovlig men då det inte ingår i kommunens primära uppdrag att driva en sådan verksamhet och då möjligheter finns att byta eller köpa billig begagnad utrustning genom olika aktörer föreslås att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Ett genomförande av motionens intentioner skulle innebära start av en ny verksamhet och kräva utökade ekonomiska resurser.

Konsekvenser för miljön

Ärendet har inga direkta konsekvenser för miljön. Återanvändning av utrustning förlänger dock livslängden och minskar miljöpåverkan.

Konsekvenser för medborgarna

Utlåning av idrottsutrustning innebär en möjlighet för de som inte vill eller kan köpa utrustning att utöva idrott till en lägre kostnad. I dagsläget finns möjligheten att låna utrustning hos vissa föreningar i Värmdö kommun och det finns stora möjligheter att köpa eller byta begagnad idrottsutrustning i second-hand-butiker eller på internet.

Konsekvenser för barn

Konsekvenserna för barn är desamma som för medborgarna i övrigt.

Diarienummer
2017KOFN/0189

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektor

Fredrik Nornvall
Kultur- och fritidschef

Sportotek- låna sportutrustning gratis

För att fler ska komma i rörelse och få ett hälsosamt liv utan att lägga ner stora summor pengar på sportutrustning föreslår Socialdemokraterna att Värmdö kommun etablerar ett Sportotek där alla kan låna sportutrustning gratis. Fler kommuner runt om i Sverige har infört Sportotek bland annat Sundsvall¹ och Luleå².

Utrustningen som lånas ut skänks av privatpersoner, föreningar eller företag och skulle kunna samlas in på fritidsgårdar, idrottshallar eller på en annan plats i kommunen. Verksamheten kan drivas av personer som har svårt att etablera sig på den ordinarie arbetsmarknaden.

Initiativet bidrar till att fler personer kan testa en idrott och komma i rörelse oberoende ekonomi. Dessutom kan det ge ett meningsfullt arbete för personer långt från arbetsmarknaden samt att sportutrustningens livslängd förlängs och återanvänds på ett hållbart sätt.

Därför föreslår vi:

- Att Värmdö kommun inför ett Sportotek i samverkan med föreningar och andra aktörer i civilsamhället.

För den socialdemokratiska fullmäktigegruppen
genom
Karin Aaseby

¹ <http://sundsvall.se/uppleva-och-gora/idrott-och-motion/sportoteket/> (2017-01-31)

² <http://www.lulea.se/uppleva--gora/idrott--motion/sportoteket.html> (2017-01-31)